

Rengeteg

Fliegauf Benedek neve – leírni vagy kimondani nehezebb? – az elmúlt hónapokban vissza-visszacseng innen-onnan, fesztiválokon szerepel, s egy jó ideje már a hazai mozik is vetítik a filmjét. A *Rengeteg* nem egy „elsőrándis” film, pár napos, hetes kapcsolatoknak nem ad erőt, lelkese­dést, sőt. De legalább nem hazudik, a képünkbe vágja – premier plánokkal – a maga igazságát, véleményét: az egyén élni akarása nem kíméli a közösséget.

Arcok, testek, kezek, szemek ér­keznek egy plázába, már szinte a be­járatnál keverednek egymással, a pá­rok alig tudnak egymás mellett ma­radni, mindenki rohan, mintha csak ő lenne, és csupán őneki lenne dol­ga: megvenni egy akciós *topot* (ma­gyarul: felsőt), CD-t, fékezett hab­zású mosóport. Persze *biót*, mi más. Egy hatalmas masszává válnak, vár­juk, de nem, a kamera marad az ajtó­kon, majd beszélő fejek sokasága lepi el a vásznat. Kik ezek furcsa, groteszk történeteikkel, alpári stílusukkal, trá­gár szavaikkal? Talán csak nem mi magunk is? Hét, egymáshoz nem kapcsolódó történet rajzolódik ki, egy-egy rövid novella szóban elme­selve. Egy-egy apró felolvasóest, mi­nimál környezetben, alig megvilá­gítva, mégis mindent láttatva, ami lényeges. Apró, szerény vágásokkal, nem egy különleges filmnyelvet ke-

resve, de mégis egyedi, sajátos stílus­ban. Igaz, inkább beszélő fejek van­nak itt – a rendezőnek ezzel a cím­mel volt is korábban egy filmje, amely a 2001-es Magyar Millenniu­mi Filmszemlén elnyerte a legjobb kísérleti film díját – s inkább a szó számít, mint a kép. A történeteket nem magyarázzák a képek, nincs rá szükség, nincsen gyilkosság, agresz­zió, vér, verejték, könnyek, mindez az arcokon tükröződik, egy-egy mozdulatban, mimikában vagy fél­recsúszott nyakkendőben.

Egy ismeretlen csönget: a kutyá­ját akarja a lánynál hagyni, mert ön­gyilkosságra készül. Egy ágyban egy fiú és egy lány a hölgy elhunyt nagy­mamájáról beszél. Két srác beszélget valamiről: kocsiról, kutyáról, nőről, nem derül ki, de egy nagyon fontos dolog a téma (állítólag a forgató­könyv sem adott egyértelmű választ, csak támpontokat, vagy azt sem). Egy huszonöt méteres harcsáról is folyik a diskurzus, egy apáról, aki lá­nya serdülőkorba lépését képtelen feldolgozni; van, aki a természetbe menekülve próbál kiutat találni, van, aki csak „úgy”, verbálisan megerős­szakolja a barátnőjét. Megannyi ért­hetetlen és mégis oly közeli történet, amelyek mindegyikében benne van maga a rendező is. Személyes élmé­nyek vagy elképzelt szituációk, a végeredmény szempontjából mind­egy, hét szféra, hét sors, hét sárkány­fej. Amelyeket le kéne vágni, a szá­jukkal együtt, de képtelenek va-

gyunk rá, mert mindezek mi is vagyunk, az állat az emberben, amely kitörésre vár. De itt nem törnek ki, legalábbis nem fajulnak tettelegességgig, a szavakkal ölnek, hogy saját maguk továbbéljenek.

Rengeteg történet és szó, emberek elveszve a világ nagy kiárusítást kínáló plázájában, fiatalok, akik már mintha mindent megélték volna, pedig nem, vagy ki tudja. Nem könnyű film Fliegauf Benedek filmje, de mindenképpen érdemes megnézni. (És nemcsak azért, mert kis hazánk ezt az alkotást jelölte a jövő évi Oscarra.) Hátha segít abban, hogyan kellene túllépnünk saját biológiai ösztöneinken, s végre mindanyiuinknak társas lényé válnunk.

NEDBÁL MIKLÓS

(Író, rendező: Fliegauf Benedek; operatőr: Lovasi Zoltán; szereplők: Braun Rita, Csonka Barbara, Lipcsei Edit, Kenyeres Bálint)

Libiomfi

A musicaleket szeretem. Leginkább persze a *Táncos a sötétben* címűt, Lars von Triertől. Amelyik azt állítja magáról, hogy musical, de egyáltalán nem az. Melyben a táncos jelenetek és a cukros dallamok hideglelés elmentésben állnak a történettel. A *Libiomfi* is hasonló (sárgaköves) úton jár, de ebben a filmben csak a tánc

marad meg a musical elemei közül tisztán könnyednek; a dalok, ha viccesen hatnak is a filmben, más térben és időben egyáltalán nem voltak, volnának tréfások.

Schultz Sándor *Micimackó* című szövege és színpadi változata néhány éve már elvégezte Milne meséjének – széplelkek számára szentségtörő – újraértelmezését, de nem véletlen, hogy e tabukat döntögető alkotóközösség is ezt a mesét találta alkalmasnak a „dekonstruálásra”. Az esetleges kérdésre, miért pont *Micimackó* története alkalmas az újra- és újraírásra, a *Libiomfi* szereplőválogatós, azaz *castingolós*, viccesen bárgyú jelenete is ad egyféle magyarázatot. Milne könyvében az állatok emberi östípusokat jelenítenek meg, tehát a *fibós*, a színidirektor (Mucsi Zoltán) nem szereplőket keres a *Micimackó* színre viteléhez, hanem embertípusokat, akiknek nem kell eljátszaniuk semmit, csak magukat kell adniuk. De mivel ez egy olyan film, amelyben színészek játszanak nem színészeket, akiknek mégis embertípusokká kell lenniük, visszatérni látszik minden a Százholdas Pagony kerekei, vagyis fái közé.

A (nyelv)játékos cím alapján nyilvánvaló, hogy Szigligeti Ede *Liliomfi* című színműve adja a film másik alaptörténetét, két meghatározó vonatkozással gazdagítva jelentésrétegeit. Egyrészt a színészség mibenlétének kérdését veti fel, melyet a *Libiomfi* több szempontból is vizs-